

Βιβλίο

Λέα Ούπι, «Ελεύθερη»

Του Αντώνη Ψάλτη

ΛΕΑ ΟΥΠΙ, «Ελεύθερη», εκδ. ΠΑΤΑΚΗΣ 2022. Μετά την πτώση του κομμουνιστικού μπλοκ όλοι μιλίσαμε για το τέλος της ιστορίας. Ο καπιταλισμός, χαρούμενος όσο ποτέ άλλοτε, βαφτίστηκε από τους νομούς του ως ο μόνος δρόμος, η μόνη εναλλακτική, η μόνη λύση. Στην Ελλάδα ζήσαμε, μετά την πτώση του κομμουνιστικού μπλοκ, την εισροή πολλών κατοίκων των βόρειων συνόρων μας, κυρίως δε των Αλβανών.

Όσες φορές ρώτησα ανθρώπους από τις εκεί κώφες τελικά πως ήταν εκεί τα πράγματα δεχτικά σχεδόν ισόποσες αντιθέμενες απόψεις: άλλοι μιλούσαν για μια τυραννική ανελευθερία, άλλοι για μια φτωχή μεν ζωή, που ωστόσο όλα ήταν εξασφαλισμένα από το

κράτος, μια ισότητα, δηλαδή προς τα κάτω. Κι αλήθεια; Ποιος νυν Έλληνας σαραντάρης ή το πολύ πενντάρης θα έβαζε στο κέραι του στη φωτιά για να μας πει ποια πράγματι κατάσταση επικρατούσε εκεί πριν την πτώση, όταν εμείς τότε το πολύ 10-12 ετών δρέπαμε τους δυτικούς καρπούς του δέντρου της Ε.Ε., και του κηπουρού της Ντελόρ;

Η αυτοβιογραφία, λοιπόν, της Ούπι, που στο παρόν παρουσιάζεται, αποκτά μια άλλη αξία για εμάς που ανήκουμε στην Δύση. Το στίχημα στα συγκεκριμένα άρθρα περί βιβλίου δεν είναι να παρουσιαστεί όλο το εύρος και το περιεχόμενο του κάθε βιβλίου, αλλά να αποτελέσουν αφορμή να αγοραστούν και να διαβαστούν τα παρουσιαζόμενα

βιβλία. Κλείνοντας, ωστόσο, θα πω ότι: Πρώτον, η Ούπι γράφει πολύ καλή λογοτεχνία, καθώς το κείμενο διανθίζεται από στιγμές βαθιάς ειλικρίνειας, βαθιάς ανθρώπινης σκέψης και στοχαστικών αμφιβολιών, αλλά και έξυπνου και καυστικού χιούμορ. Δεύτερον: η αυτοβιογραφία της (περιγράφονται τα πρώτα της δέκα χρόνια επί κομμουνιστικής Αλβανίας, καθώς και τα επόμενα όταν παθεσιάζεται η πλουραλιστική δημοκρατία στην χώρα) είναι εξαιρετικά συγκινητικά. Και τρίτον: ότι η Ούπι, ούσα πα καθηγήτρια πολιτικής θεωρίας στο I.S.E., μας δίνει ένα κείμενο που δεν αρκείται στην αφήγηση των γεγονότων, αλλά την ντύνει και με αρκετές παρατηρήσεις πολιτικής επιστήμης.